નિયામક

ક્રમાંક : જીસીઈઆરટી/સીએન્ડઈ/2025/ 20993 - 21004
ગુજરાત શૈક્ષણિક સંશોધન અને તાલીમ પરિષદ,
'વિદ્યાભવન', સેક્ટર-૧૨, ગાંધીનગર.
ફોન : (079) 23256808-39
નિયામક : (079) 23256808
સચિવ : (079) 23256813
ઈ-મેઈલ : director-gcert@gujarat.gov.in
Web : www.gcert.gujarat.gov.in
તારીખ : 13/ 08/ 2025

પ્રતિ,

જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રી, તમામ

જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રી, તમામ

શાસનાધિકારીશ્રી, તમામ

વિષયઃ પ્રાથમિક શાળાઓમાં ધોરણ ૩ થી ૮ માં ત્રિમાસિક તેમજ સત્રાંત કસોટી બાબત.

સંદર્ભઃ (૧) શિક્ષણવિભાગના સુધારા ઠરાવક્રમાંકઃ બમશ/૧૧૨૦/૧૪૨/છ તા.૦૯/૦૯/૨૦૨૨

(૨) જીસીઈઆરટીની તા.૦૬/૦૮/૨૦૨૫ની સિંગલફાઈલ પર મળેલ મંજૂરી અંતર્ગત.

શ્રીમાન,

ઉપરોક્ત વિષય અને સંદર્ભ અન્વયે જણાવવાનું કે રાજ્યની તમામ માધ્યમની સરકારી, ગ્રાન્ટેડ અને સ્વનિર્ભર પ્રાથમિક શાળાઓમાં અભ્યાસ કરતા વિદ્યાર્થીઓના મૂલ્યાંકન સબબ સામયિક મૂલ્યાંકન (એકમ) કસોટીના વિકલ્પે ત્રિમાસિક કસોટી તથા રાબેતા મુજબ પ્રથમસત્રાંત કસોટી લેવાની થાય છે જે અંતર્ગત નીચે મુજબની સૂચનાઓને ધ્યાને લઈ આપના જિલ્લાની તાબા હેઠળની શાળાઓમાં કસોટી યોજવા માટે યોગ્ય કાર્યવાહી કરવા આથી જણાવવામાં આવે છે.

ત્રિમાસિક કસોટી

વર્ષ-૨૦૧૮થી રાજ્યની પ્રાથમિક શાળાઓમાં ધોરણ ૩ થી ૮માં સામયિક મૂલ્યાંકન કસોટી (એકમ કસોટી) અમલમાં છે. રાજ્યકક્ષાની ૩૬૦ ડિગ્રી મૂલ્યાંકન માટેની સમિતિની ભલામણ અન્વયે ચાલુ વર્ષ ૨૦૨૫-૨૬થી સદર એકમ કસોટીના વિકલ્પ સ્વરૂપે ધોરણ ૩ થી ૮માં ત્રિમાસિક કસોટી યોજવાની રહેશે. જે સંદર્ભે નીચેની સૂચનાઓનો અમલ કરવાનો રહેશે.

1) સદર ત્રિમાસિક કસોટી ધોરણ ૩ થી ૮માં દરેક સત્રમાં ૧૫ દિવસના સમયગાળામાં દરેક વિષયની ૪૦-૪૦ ગુણની એક-એક કસોટી લેવાની રહેશે.
2) ચાલુ વર્ષ ૨૦૨૫-૨૬માં તારીખ ૧૮ ઓગસ્ટથી ૩૦ ઓગસ્ટ, ૨૦૨૫ દરમિયાન દરેક વિષયની એક કસોટી યોજવાની રહેશે. આ અંગેનું સમયપત્રક શાળા પોતાની અનુકૂળતાએ નક્કી કરી શકશે.

3) સદર કસોટી માટે જીસીઈઆરટી દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ માસવાર ફાળવણીના આધારે ૧૫ ઓગસ્ટ સુધીનો અભ્યાસક્રમ ધ્યાને લેવાનો રહેશે. જે જીસીઈઆરટીની વેબસાઈટ પર ઉપલબ્ધ છે.

4) શિક્ષકે સદર ૪૦ ગુણની કસોટી પોતાની શાળાના વિદ્યાર્થીઓની કક્ષાનુસાર જાતે તૈયાર કરવાની રહેશે.

5) કસોટી લર્નીંગ આઉટકમના આધારે તૈયાર કરવાની રહેશે તેમજ તેમાં હેતુલક્ષી, અતિટૂંકજવાબી, ટૂંકજવાબી તેમજ નિબંધપ્રકાર એમ વિવિધ પ્રકારના પ્રશ્નોનો સમાવેશ કરવાનો રહેશે.

6) સદર કસોટી તૈયાર કરવા માટે શિક્ષકોને માર્ગદર્શન મળે એ હેતુસર જીસીઈઆરટી દ્વારા પ્રશ્નબેંક તૈયાર કરીને આપવામાં આવશે.

7) ધોરણ અને વિષયવાર પ્રશ્નબેંક રાબેતા મુજબ શાળાઓને સમગ્ર શિક્ષા કચેરી મારફત Online Attendance Portal (http://schoolattendancegujarat.in/) પર તેમજ દરેક શાળાના ઈ-મેઈલ આઈડી પર તા.૧૮/૦૮/૨૦૨૫ના રોજ ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવશે.

8) શિક્ષક સદર પ્રશ્નબેંકમાંથી પ્રશ્નો પસંદ કરી શકશે તેમજ તેમાં આપેલ પ્રશ્નો જેવા પ્રશ્નો જાતે તૈયાર કરીને પણ કસોટી તૈયાર કરીને વિદ્યાર્થીઓનું મૂલ્યાંકન કરી શક્શે. આ ઉપરાંત જીસીઈઆરટીની વેબસાઈટ પર અગાઉના વર્ષની સામયિક મૂલ્યાંકન કસોટી તેમજ પ્રશ્નબેંક ઉપલબ્ધ છે. કસોટી તૈયાર કરવા માટે શિક્ષક તેનો પણ ઉપયોગ કરી શક્શે.

9) સદર કસોટી અંતર્ગત શિક્ષકે તૈયાર કરેલા કસોટીપત્રો શાળા ફાઈલે રાખવાના રહેશે.

10) આ કસોટી સમગ્રશિક્ષા દ્વારા આપવામાં આવેલ નોટબુકમાં લેવાની રહેશે. કસોટી ચેક થઈ ગયા બાદ, વાલીને બતાવવા માટે મોકલવાની રહેશે.

11) સદર ત્રિમાસિક કસોટી રચનાત્મક મૂલ્યાંકનનો ભાગ બની રહેશે. આ કસોટીના ગુણ રચનાત્મક મૂલ્યાંકન (પત્રક-A) ના ભાગરૂપે સત્રાંત/વાર્ષિક પરિણામપત્રકમાં ગણવાના રહેશે.

12) દિવ્યાંગ વિદ્યાર્થીઓ તેમજ અન્ય માધ્યમ માટે ઉપરોક્ત પ્રશ્નબેંકનો સંદર્ભ તરીકે ઉપયોગ કરી શાળાકક્ષાએ ત્રિમાસિક કસોટી તૈયાર કરવાની રહેશે.

<u>પ્રથમ સત્રાંત કસોટી</u>

પ્રથમ સત્રાંત કસોટી તા.૦૬/૧૦/૨૦૨૫ **થી** ૧૪/૧૦/૨૦૨૫ દરમિયાન યોજવાની રહેશે. સમગ્ર રાજ્યમાં એકસૂત્રતા રહે તે માટેનું સમાન સમયપત્રક આ સાથે **(પરિશિષ્ટ- અ)** સામેલ છે. સદર કસોટી માટે નીચેની સૂચનાઓ ધ્યાને લેવાની રહેશે અને તે મુજબ સંબંધિત જિલ્લા/કોર્પોરેશન/નગરપાલિકા શિક્ષણ સમિતિઓ દ્વારા કામગીરી થાય તે સુનિશ્ચિત કરવાનું રહેશે.

1) ધોરણ ૩ થી ૮ની પ્રથમ સત્રાંત કસોટીઓ માટે ધોરણવાર અને વિષયવાર પરિરૂપ રાજ્યકક્ષાએથી તૈયાર કરી તમામ જિલ્લા શિક્ષણ અને તાલીમ ભવન (ડાયેટ)ને આપવામાં આવશે. આ નિયત પરિરૂપ મુજબ ડાયેટ દ્વારા કસોટીપત્રો તૈયાર કરી સંબંધિત જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રી/શાસનાધિકારીશ્રીને સોંપવામાં આવશે.

2) સદર કસોટીમાં ધોરણ ૩ થી ૮ના વિવિધ વિષયોમાં જીસીઈઆરટી દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ અભ્યાસક્રમની માસવાર ફાળવણી અનુસાર પ્રથમસત્રનો જૂન થી ઓક્ટોબર માસ સુધીનો અભ્યાસક્રમ ધ્યાને લેવામાં આવશે.

3) સ્વનિર્ભર પ્રાથમિક શાળાઓએ ગુજરાતી (પ્રથમભાષા), ગણિત, વિજ્ઞાન, સામાજિક વિજ્ઞાન અને પર્યાવરણ વિષયના કસોટીપત્રો રાજ્યકક્ષાએથી આપવામાં આવેલ માળખા (પરિરૂપ) મુજબ શાળાકક્ષાએ તૈયાર કરવાના રહેશે તેમજ સમાન સમયપત્રક મુજબ પરીક્ષા યોજવાની રહેશે. બાકીના વિષયોની કસોટી સ્વનિર્ભર પ્રાથમિક શાળાઓએ નિયત માળખા (પરિરૂપ)ના આધારે શાળા કક્ષાએથી પોતે નિયત કરેલ સમયપત્રક મુજબ યોજી શકશે.

4) પરીક્ષા સમયપત્રકમાં દર્શાવેલ તારીખોમાં જો કોઈ જિલ્લા દ્વારા સ્થાનિક રજા જાહેર કરેલ હોય તો તે રજા રદ કરી સમયપત્રક અનુસાર પરીક્ષા યોજવાની રહેશે.

5) સરકારી તેમજ ગ્રાન્ટેડ પ્રાથમિક શાળાઓએ તમામ વિષયોનાં સમાન કસોટીપત્રો સમાન સમયપત્રકના આધારે અમલી કરવાનાં રહેશે.

6) ગ્રાન્ટેડ શાળાઓએ જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રી/શાસનાધિકારીશ્રીને કસોટીપત્રો માટે નિયત રકમ ચૂકવવાની રહેશે.

7) સ્વનિર્ભર શાળાઓ ઈચ્છે તો તમામ પ્રશ્નપત્રો જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રી/શાસનાધિકારીશ્રી પાસેથી મેળવીને પોતાની શાળામાં ઉપયોગ કરી શકશે. આ માટે જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રી/ શાસનાધિકારીશ્રીને નિયત કરેલ રકમ જે તે સ્વનિર્ભર સંસ્થાએ ચૂકવવાની રહેશે.

8) જે શાળાઓમાં પાળી પદ્ધતિ અમલમાં હોય તે શાળાઓમાં પણ તમામ ધોરણની તમામ વિષયોની પરીક્ષા આપેલ સમયપત્રક મુજબ જ યોજવાની રહેશે.

9) જિલ્લા શિક્ષણ અને તાલીમ ભવનો દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ કસોટીપત્રોના છાપકામ, પેપરના પ્રૂફ, ભાષાશુદ્ધિની જવાબદારી જે તે જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણ સમિતિ /નગર પ્રાથમિક શિક્ષણ સમિતિની રહેશે.

10) ધોરણ ૩ અને ૪ના વિદ્યાર્થીઓએ કસોટીપત્રમાં ઉત્તરો લખવાના રહેશે. ધોરણ ૫ થી ૮ના વિદ્યાર્થીઓએ ઉત્તરવહીમાં ઉત્તરો લખવાના રહેશે.

11) સામાજિક વિજ્ઞાન અને પર્યાવરણ વિષયમાં નક્શાઓ અને ગણિત વિષયમાં આલેખપત્રની જરૂરી વ્યવસ્થા જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણ સમિતિ તેમજ નગર પ્રાથમિક શિક્ષણ સમિતિએ કસોટીપત્રોની સાથે જ કરવાની રહેશે.

12) સમાવેશી શિક્ષણ અંતર્ગત પરીક્ષા પત્રક્રમાંકઃ જીસીઈઆરટી/સીએન્ડઈ/2025/983-1128 09/01/2025 અન્વયે દિવ્યાંગ વિદ્યાર્થીઓ માટે આપેલ સૂચનાઓને ધ્યાને લેવાની રહેશે.

13) સત્રાંત કસોટી અંતર્ગત ઉત્તરવહીઓની ચકાસણી જે-તે શાળા કક્ષાએ જ કરાવવાની રહેશે.

14) કસોટીના પરિણામની ઓનલાઈન ડેટાએન્ટ્રી અંગે વિગતવાર સૂચના સમગ્ર શિક્ષા, સ્ટેટ પ્રોજેક્ટ ઓફિસ, ગાંધીનગર મારફતે અલગથી આપવામાં આવશે.

15) સદર પરીક્ષાના સુચારુ અમલીકરણ માટે પરીક્ષા દરમિયાન મોનીટરીંગ સ્ટાફ(CRC-BRC કો-ઓર્ડિનેટર, BRP, કેળવણી નિરીક્ષક, TPEO, SSA જિલ્લા કો-ઓર્ડિનેટર, DIET લેક્ચરર વગેરે) દ્વારા સઘન મોનીટરીંગ કરાવવાનું રહેશે.

16) પરીક્ષા અંગેની વખતોવખતની સૂચનાઓને ધ્યાને લેવાની રહેશે. પરીક્ષા અંગેની સમગ્ર પ્રક્રિયા દરમિયાન ગોપનીયતાની તકેદારી રાખવાની રહેશે.

(પી.કે.ત્રિવેદી)
નિયામક
જીસીઈઆરટી
ગાંધીનગર

(ડો. એમ.આઈ.જોષી)
નિયામક
પ્રાથમિક શિક્ષણ
ગાંધીનગર

બિડાણઃ ધોરણ ૩ થી ૮ પ્રથમસત્રાંત કસોટી સમયપત્રકઃ ૨૦૨૫-૨૬

નકલ સવિનય રવાનાઃ

- અંગત સચિવશ્રી , માન. મંત્રીશ્રી શિક્ષણનું કાર્યાલય, સ્વર્ણિમ સંકુલ-૧, ગાંધીનગર
- અંગત સચિવશ્રી, માન. રાજ્યકક્ષાના મંત્રીશ્રી શિક્ષણનું કાર્યાલય, સ્વર્ણિમ સંકુલ-૨, ગાંધીનગર
- સચિવશ્રી, પ્રાથમિક અને માધ્યમિક શિક્ષણ, બ્લોક ૫/૭, નવા સચિવાલય, ગાંધીનગર
- સ્ટેટ પ્રોજેક્ટ ડાયરેક્ટરશ્રી, સમગ્ર શિક્ષા, સેક્ટર-૧૭, ગાંધીનગર
- નિયામકશ્રી, પ્રાથમિક શિક્ષણ, પ્રાથમિક શિક્ષણ નિયામકશ્રીની કચેરી, ગાંધીનગર
- અધ્યક્ષશ્રી, રાજ્ય પરીક્ષા બોર્ડ, ગાંધીનગર
- કન્વીનરશ્રી, કમાન્ડ એન્ડ કન્ટ્રોલ સેન્ટર, ગાંધીનગર
- પ્રાચાર્યશ્રી, જિલ્લા શિક્ષણ અને તાલીમ ભવન, તમામ.

પરિશિષ્ટ-અ

પ્રથમ સત્રાંત કસોટી સમયપત્રક- ૨૦૨૫-૨૬ (ધોરણ ૩ થી ૮)

દિવસ	તારીખ	વાર	ધોરણ	વિષય	સમય	ગુણ
૧	૦૬/૧૦/૨૦૨૫	સોમવાર	૬ થી ૮	સામાજિક વિજ્ઞાન	૧૧-૦૦ થી ૧૪-૦૦	૮૦
૨	૦૭/૧૦/૨૦૨૫	મંગળવાર	૩ થી ૫	ગુજરાતી(પ્રથમભાષા /દ્વિતીયભાષા)	૧૧-૦૦ થી ૧૩-૦૦	૪૦
૨	૦૭/૧૦/૨૦૨૫	મંગળવાર	૬ થી ૮	ગુજરાતી(પ્રથમભાષા /દ્વિતીયભાષા)	૧૪-૦૦ થી ૧૭-૦૦	૮૦
૩	૦૮/૧૦/૨૦૨૫	બુધવાર	૩ થી ૫	ગણિત	૧૧-૦૦ થી ૧૩-૦૦	૪૦
૩	૦૮/૧૦/૨૦૨૫	બુધવાર	૬ થી ૮	ગણિત	૧૪-૦૦ થી ૧૭-૦૦	૮૦
૪	૦૯/૧૦/૨૦૨૫	ગુરૂવાર	૩ થી ૫ ધોરણ-૫	હિન્દી (પ્રથમભાષા) હિન્દી (દ્વિતીયભાષા)	૧૧-૦૦ થી ૧૩-૦૦	૪૦
૪	૦૯/૧૦/૨૦૨૫	ગુરૂવાર	૬ થી ૮	હિન્દી (પ્રથમભાષા/દ્વિતીયભાષા)	૧૪-૦૦ થી ૧૭-૦૦	૮૦
૫	૧૦/૧૦/૨૦૨૫	શુક્રવાર	૩ થી ૫	પર્યાવરણ	૧૧-૦૦ થી ૧૩-૦૦	૪૦
૫	૧૦/૧૦/૨૦૨૫	શુક્રવાર	૬ થી ૮	વિજ્ઞાન	૧૪-૦૦ થી ૧૭-૦૦	૮૦
૬	૧૧/૧૦/૨૦૨૫	શનિવાર	૬ થી ૮	સંસ્કૃત	૦૮-૦૦ થી ૧૧-૦૦	૮૦
૭	૧૩/૧૦/૨૦૨૫	સોમવાર	૩ થી ૫	અંગ્રેજી (પ્રથમભાષા /દ્વિતીયભાષા)	૧૧-૦૦ થી ૧૩-૦૦	૪૦
૭	૧૩/૧૦/૨૦૨૫	સોમવાર	૬ થી ૮	અંગ્રેજી (પ્રથમભાષા /દ્વિતીયભાષા)	૧૪-૦૦ થી ૧૭-૦૦	૮૦
૮	૧૪/૧૦/૨૦૨૫	મંગળવાર	૩ થી ૫	પ્રથમભાષા (મરાઠી/ઉડિયા/ તેલુગુ/તમિલ/ઉર્દૂ)	૧૧-૦૦ થી ૧૩-૦૦	૪૦
૮	૧૪/૧૦/૨૦૨૫	મંગળવાર	૬ થી ૮	પ્રથમભાષા (મરાઠી/ઉડિયા/ તેલુગુ/તમિલ/ઉર્દૂ)	૧૪-૦૦ થી ૧૭-૦૦	૮૦